

Notat

Dato: 04.01.2016
Arkivsak: 2014/862-24
Saksbehandlar: tormje

Til: Kontrollutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Løypemelding forvaltningsrevisjon Fagopplæring

Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune gjorde i møte 16.02.15 følgjande vedtak:

RS 4/15 Forvaltningsrevision fagopplæring – løypemelding

«Kontrollutvalet ser positivt på at dei fleste tiltaka som vart vedteke etter revisjonsrapport innan fagopplæring no er gjennomført. Samstundes er det framleis uklart korleis statusen er på punkt 2 og 9 i vedtaket. Kontrollutvalet ber difor om ny status i form av skriftleg tilbakemelding på desse 2 punkta innan 30.06.2015.»

Status for punkta i revisjonen vart levert som løypemelding den 10. august 2015. Kontrollutvalet ber om ei ny løypemelding om punkt 9 med frist 31.12.2015.

9	<i>Lage ordningar for jamleg å minne lærlingar om kva rettar dei har og kven dei kan kontakte dersom dei opplever problem i læreforholdet</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Plan ferdig innan 30.06.14 • Iverksetting av tiltak frå 2015	Samarbeid med opplæringskontora v/AU om informasjonsmøte for nye lærlingar	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av rutinane til opplæringskontora • Lage rutinar for informasjonsarbeidet til opplæringskontora
			Kartlegge om elev- og lærlingombod vil vere ei føremålstenleg ordning	<ul style="list-style-type: none"> • Greie ut saka • Ombod på plass
			Informasjon til lærlingar om rettar og plikter	<ul style="list-style-type: none"> • Årlege informasjonsmøte for alle nye lærlingar utanfor opplæringskontor • Andre aktuelle infokanalar • Lage informasjonsmateriell

Samarbeid med opplæringskontora om informasjonsmøte for nye lærlingar

Fagopplæringskontoret har så langt ikkje ferdigstilt arbeidet med å lage ein rutine for opplæringskontora sitt informasjonsarbeid overfor lærlingane. Vi veit at opplæringskontora generelt er flinke å informere på lærlingsamlingane dei har. Det er likevel viktig å forsikre seg om at alle gjer dette og å kvalitetssikre informasjonen dei gir, slik at denne er heilt i tråd med fagopplæringskontoret sin informasjon.

Det er 42 opplæringskontor med adresse i Hordaland. Fagopplæringskontoret har denne våren hatt møte med rundt 20 av dei største kontora. Informasjon til lærlingane har vore eitt av tema på desse møta, utan at vi har gått i detalj på kva som bør informerast om når det gjeld rettar og plikter.

Arbeidet med eit strukturert samarbeid på dette området blir ferdigstilt 31.12.2015.

Fagopplæringskontoret gjennomførde dialogmøte med 25 opplæringskontor i 2015. Desse 25 kontora har om lag 80 % av lærlingane gjennom opplæringskontor. Totalt har vi 43 opplæringskontor som opererer i Hordaland. Tema for møta var slik:

- 1) Gjennomgang av produksjonstal; Nye kontraktar, hevingar, resultat fag- og sveineprøve. Nye bedrifter, bedrifter ut osv. Utvikling på inntak av lærlingar i 2015.
- 2) Samarbeid med skular om prosjekt til fordjuping (PTF) og lærlinginntak
- 3) Gjennomgang av lærlingundersøkinga
- 4) Opplæringsplanar og dokumentasjon på lærlingsamtale. Tar med eksempel på noen opplæringsplanar.
- 5) Rutinar ved hevingssaker.
- 6) Innspel frå opplæringskontora

I alle desse møta var rettane til lærlingane tema. Vi vil i 2016 bruke om lag same mal, men vil ha fokus på oppfølging av lærlingundersøkinga, samt at vi skal ha ein gjennomgang av opplæringskontora sine vedtekter. Fagopplæringskontoret har hausten 2015 vore til stades ved noen opplæringskontor når dei har hatt sine oppstartsmøte med nye lærlingar. Opplæringskontora ønskjer at Fagopplæringskontoret skal vere til stades her, og vi prioriterer dette, men det er også eit spørsmål om kapasitet.

I 2015 har Fagopplæringskontoret vore på om lag 80 bedriftsbesøk, der samtalar med lærlinger også er ein del av besøket. Vi kjem også i 2016 til å prioritere bedriftsbesøk, og besøk hjå bedrifter/lærlingar som ikkje er medlem av opplæringskontor.

Elev-/lærlingombod

17 av 19 fylke i Noreg har elev-/lærlingombod. For fagopplæringskontoret har det vore eit mål å få på plass dette også i Hordaland.

Parallelt med prosessen med oppfølging av tiltak etter forvalningsrevisionen for fagopplæring lyste Utdanningsdirektoratet i mars 2014 ut midlar til eit prøveprosjekt med å opprette stilling som mobbeombod. Opplæringsavdelinga sökte om slike midlar, og dette vart innvilga av direktoratet i mai 2014. Det vart avgjort at det var lite tenleg å ha både mobbeombod og elev-/lærlingombod, og at vi i første omgang ville prøve ut mobbeombod-ordninga. Dette er eit treårig prosjekt som varer fram til 2017. Når mobbeombod-prosjektet nærmar seg slutten, vil vi på nytt vurdere elev-/lærlingombod. Sjå elles sak 2014/16324 i Ephorte.

Nytt etter juni 2015

I budsjettet for 2016 er det frå Fylkestinget sett av midlar til etablering av eit elev- og lærlingombod i Hordaland. Dette skal på plass i løpet av 2016. Eit viktig bidrag frå dette ombodet blir å sørge for at

lærlingane vert kjent med rettane sine. Mange av dei merknadene som vart påpeika i punkt 9 i forvaltningsrevisjonen, vil verte dekt av eit slikt ombod. Fagopplæringskontoret skal ikkje ha ansvar for dette ombodet. Det beste vil nok vere at det vert plassert under Fylkesrådmannen for å synleggjere at det er eit organ som er uavhengig av fagavdelingane. Ombodet bør rapportere til Fylkestinget. Men Fagopplæringskontoret vert sjølv sagt med når ombodsmandat skal utformast.

Informasjon til lærlingar om rettar og plikter

Fagopplæringskontoret har eit ønskje om å arrangere årlege informasjonsmøte for alle nye lærlingar utanfor opplæringskontor. Dette har vist seg å vere for ressurskrevjande for kontoret, og det har ikkje late seg gjere å starte med slike møte. Åleg får 8-900 nye lærlingar kontrakt med sjølvstendige lærebedrifter, og desse er spreidde rundt i fylket. Det er derfor krevjande å få samla dei til informasjonsmøte.

Den 2. februar 2015 arrangerte vi før første gong ein læreplasskonferanse i samarbeid med Aksjon Lærebedrift i Hordaland (NHO/LO). Over 650 Vg2-elevar møtte, primært for å få informasjon om korleis dei skal søke læreplass, men temaet rettar og plikter var også ein del av konferansen. Som eit supplement/alternativ til eigne informasjonsmøte for lærlingar har fagopplæringskontoret ønskje om å sjå på moglegheitene for å utvikle eit elektronisk læringsverktøy. Så langt har ein heller ikkje hatt ressursar til å kome i gang med dette.

Fagopplæringskontoret har arbeidd mykje med å forbetre eksisterande informasjonskanalar, og å utvikle nokre nye:

- Heimesidene på www.hordaland.no er forbeta
- Fagopplæringskontoret har eiga facebook-side som er mykje brukt, Lærling i Hordaland
- Informasjonsbrevet som går ut til lærlingen ved godkjenning av lærekontrakt, er forbeta
- Det vart i vinter laga nye informasjonsbrosjyrar til Vg2-elevar med informasjon om fag- og yrkesopplæring. Desse vart sende til alle Vg2-elevar.
- Fagopplæringskontoret har i vinter deltatt på rundt 15 foreldremøte for 10. trinn
- Fagopplæringskontoret har hatt informasjonsmøte i enkelte Vg2-klassar
- Kontoret har også deltatt på yrkesmesser rundt i fylket.

Nytt etter juni 2015

Fagopplæringskontoret har også hausten 2015 vore på foreldremøte i Vg2-klassar ved fylket sine vidaregåande skular. Fagopplæringskontoret stiller når vi vert inviterte. Brosjyrane som vart sende ut i fjor, vil også i år bli sendt ut til alle elevar på vg 2 yrkesfag. Den 11. januar arrangerer vi i samarbeid med NHO og LO ein ny runde med læreplasskonferanse. I år er denne enda større enn i fjor. I år har vi leigd heile Grieghallen og p.t. er det over 1150 elevar frå vg2 som er påmeldte. I år som i fjor vil rettar ein har som lærling vere ein del av programmet. Vi har også hausten 2015 gjennomført ei ny runde med lærlingundersøking, og totalt har vi fått respons frå over 1250 lærlingar i fylket, noko som utgjer i overkant av 50 % av dei som var invitert til å delta i undersøkinga. Vi vil i 2016 bruke denne meir aktivt enn i 2015. Når vi no har prøvd ordninga i to år, vert det interessant å samanlikna desse to åra. Det vil gje oss ei betre oversikt.